

CENTRUL DE PREGĂTIRE PENTRU PERFORMANȚĂ HAI LA OLIMPIADĂ !

DISCIPLINA INFORMATICĂ

JUDEȚUL SUCEAVA

Titlul lectiei: Divide et impera

Data: 29.10.2016

Profesor: Ilincăi Florin

Grupa: clasa a X-a locul de desfasurare: CN PR Suceava

Metoda Divide et impera

Această metodă este utilizată în rezolvarea unor probleme complexe, care au următoarele caracteristici:

- Pot fi descompuse în probleme de complexitate mai mică. Acestea sunt fie de același tip cu problema inițială, fie au soluție imediată (probleme primitive);
- Rezolvarea problemelor rezultate în urma descompunerii este mai ușoară decât rezolvarea problemei inițiale;
- Prin combinarea soluțiilor problemelor rezultate în urma descompunerii se obține o soluție pentru problema inițială.

Pentru fiecare din problemele rezultate în urma descompunerii se aplică același procedeu de descompunere. Algoritmul este recursiv, implementarea fiind realizată de obicei prin subprograme recursive.

rezolvarea unei astfel de probleme solicită trei faze:

Divide problema într-un număr de subprobleme independente, similare problemei inițiale, de dimensiuni din ce în ce mai mici; descompunerea subproblemelor se oprește la atingerea unor dimensiuni care permit o rezolvare simplă;

Stăpânește subproblemele prin rezolvarea acestora în mod recursiv. Dacă dimensiunile acestora sînt suficient de mici, rezolvă problemele în mod uzual, nerecursiv;

Combină soluțiile tuturor subproblemelor în soluția finală pentru problema inițială.

Modelul matematic:

$P(n)$: problema de dimensiune n

baza

dacă $n < n_0$ atunci rezolvă P prin metode elementare

divide-et-impera

• divide P în a probleme $P_1(n_1), \dots, P_a(n_a)$ cu $n_a < n/b$, $b > 1$

• rezolvă $P_1(n_1), \dots, P_a(n_a)$ în aceeași manieră și obține soluțiile

S_1, \dots, S_a

- assemblează S_1, \dots, S_a pentru a obține soluția S a problemei P

Pentru acești algoritmi există atât implementarea recursivă cât și iterativă, cea mai flexibilă și cea mai utilizată fiind varianta recursivă.

```

procedure DivideEtImperaR(P, n, S)
    if (n <= n0) then
        determina S prin metode elementare
    else
        imparte P in P1, ..., Pa
        DivideEtImperaR(P1, S1)
        .....
        DivideEtImperaR(Pa, Sa)
    Asambleaza(S1, ..., Sa, S)

```

Algoritmii divide et impera au o bună comportare în timp, dacă dimensiunile subproblemelor în care se împarte subproblema sînt aproximativ egale. Dacă lipsesc fazele de combinare a soluțiilor, viteza acestor algoritmi este și mai mare (ex. căutarea binară). În majoritatea cazurilor, descompunerile înjumătățesc dimensiunea problemei, un exemplu tipic reprezentându-l sortarea prin interclasare.

Maximul dintr-un șir de numere

Să presupunem că se dorește aflarea valorii maxime dintr-o secvență de n numere: $\{a_1, a_2, \dots, a_n\}$. Una din metodele de rezolvare constă în determinarea valorii cea mai mare din prima jumătate (fie aceasta x_1), apoi se determină valoarea cea mai mare din a doua jumătate (fie aceasta x_2). Soluția problemei inițiale este maximul dintre cele două valori găsite $\max(x_1, x_2)$. Problema inițială a fost descompusă în două subprobleme de același tip, dar mai simple deoarece lungimea fiecărei secvențe este jumătate din lungimea secvenței inițiale.

Nu este obligatorie descompunerea problemei inițiale în două jumătăți. Problema poate fi rezolvată pe baza unei metode care o reduce succesiv la o problemă mai simplă, determinându-se valoarea maximă din primele $n-1$ componente ale secvenței (fie aceasta x_1), soluția problemei fiind $\max(x_1, a_n)$.

Alegerea modului de descompunere se face în funcție de problema rezolvată și de experiența programatorului. Pentru ambele opțiuni descompunerea continuă până se ajunge la probleme cu soluție imediată (determinarea maximului dintr-o secvență cu un singur element).

Soluție:

```

divide-et-impera
    • divide:  $m = \lfloor (p + q)/2 \rfloor$ 
    • subprobleme:  $\max(a[p..m])$ ,  $\max(a[m+1..q])$ 
    • asamblare: se combină soluțiile subproblemelor
     $\max(a[p..m])$  și  $\max(a[m+1..q])$ 

```

```

#include <iostream>
#include <fstream>

using namespace std;
int v[100], n;
ifstream f("numere.in");

```

```

int maxim(int li, int ls)
{
    int m,a,b;
    if(li==ls)
        return v[li];
    else
    {
        m=(li+ls)/2;
        a=maxim(li,m);
        b=maxim(m+1,ls);
        if(a>b)
            return a;
        else
            return b;
    }
}

int main()
{
    f>>n;
    for(int i=1;i<=n;i++)
        f>>v[i];
    cout << "max=" << maxim(1,n);
    return 0;
}

```

Turnurile din Hanoi

Fie 3 tije și n discuri cu diametre distincte. Notăm tijele cu A,B,C. Cele n discuri se află toate pe tija A, așezate în ordine descrescătoare a diametrelor. Se cere să se mute cele n discuri de pe tija A pe B, folosind drept tijă de manevră tija C, astfel:

- la un moment dat se mută un singur disc;
- niciodată un disc de diametru mai mare nu se află peste un disc de diametru mai mic.

Rezolvarea problemei constă în mutarea a $n-1$ discuri de pe A pe C folosind ca manevră tija B, apoi mutarea discului n de pe A pe B, apoi se aduc cele $n-1$ discuri de pe C pe B folosind ca manevră tija A.

Soluție:

divide-et-impera

subprobleme: $hanoi(n-1,a,c,b), hanoi(1), hanoi(n-1,c,b,a);$

asamblare: *nu există, deoarece soluția problemei inițiale a fost obținută simultan cu etapele de descompunere*

```

#include <iostream>
using namespace std;

```

```

void hanoi(int n, char a, char b, char c)
{
    if(n==1)
        cout<<a<<"-"<<b<<endl;
    else
    {
        hanoi(n-1,a,c,b);
        cout<<a<<"-"<<b<<endl;
    }
}

```

```

        hanoi(n-1,c,b,a);
    }
}

int main()
{
    int n;
    cout<<"n="; cin>>n;
    hanoi(n,'A','B','C');
    return 0;
}

```

CMMDC a n numere naturale

Șirul de numere pentru care se dorește determinarea cmmdc este memorat într-n vector. Vectorul va fi împărțit în două, apoi fiecare din acestea va fi împărțită în alte două părți mai mici, până când vectorii astfel obținuți vor avea cel mult două elemente. Pentru aceste elemente aplicăm algoritmul lui Euclid de determinare a cmmdc.

```

#include <iostream>
#include<fstream>

using namespace std;
int v[100], n;
ifstream f("intrare.in");
int euclid(int a, int b)
{
    int r;
    while(b)
    {
        r=a%b;
        a=b;
        b=r;
    }
    return a;
}

int cmmdc(int li, int ls)
{
    int m;
    if(ls-li<=1)
        return euclid(v[li],v[ls]);
    m=(li+ls)/2;
    return euclid(cmmdc(li,m), cmmdc(m+1, ls));
}

int main()
{
    int i;
    f>>n;
    for(i=1;i<=n;i++)
        f>>v[i];
    cout << "cmmdc=" <<cmmdc(1,n);
    return 0;
}

```

Algoritmi de sortare

Sortarea prin interclasare (Merge sort)

Se consideră vectorul a cu n componente numere întregi (sau reale). Să se sorteze crescător utilizând mecanismul sortării prin interclasare.

Algoritmul interclasării a doi vectori este performant deoarece se efectuează cel mult $m+n-1$ comparații.

Algoritmul sortării prin interclasare se bazează pe următoarea idee: împărțirea vectorului în doi vectori care, odată sortați se interclasează. Conform strategiei generale Divide et impera, problema este descompusă în alte două subprobleme de același tip și, după rezolvarea lor, rezultatele se combină (interclasează). Descompunerea vectorului în alți doi vectori care urmează a fi sortați are loc până când avem de sortat vectori de una sau două componente.

Funcția sortare sortează un vector de maxim două componente.

Funcția intercl interclasează rezultatele.

Funcția divimp implementează strategia generală a metodei studiate.

Schema problemei:

- generalizare: *sortează*($a[p..q]$)

- baza: $p \geq q$

Soluție:

divide-et-impera

- divide: $m = \lfloor (p + q)/2 \rfloor$

- subprobleme: *sortează*($a[p..m]$), *sortează*($a[m+1..q]$)

- asamblare: interclasează subsecvențele sortate $a[p..m]$ și $a[m+1..q]$

complexitate: $T(n) = O(n \log n)$

```
#include <iostream>
```

```
#include <fstream>
```

```
using namespace std;
```

```
int a[100],n;
```

```
fstream f("numere.in");
```

```
void sortare(int p, int q, int a[100])
```

```
{
```

```
    int m;
```

```
    if(a[p]>a[q])
```

```
    {
```

```
        m=a[p];
```

```
        a[p]=a[q];
```

```
        a[q]=m;
```

```
    }
```

```
}
```

```
void intercl(int p, int q, int m, int a[100])
```

```
{
```

```
    int b[100], i,j,k;
```

```
    i=p;
```

```
    j=m+1;
```

```
    k=1;
```

```
    while(i<=m&& j<=q)
```

```

        if(a[i]<=a[j])
        {
            b[k]=a[i];
            i++; k++;
        }
        else
        {
            b[k]=a[j];
            j++; k++;
        }
        if(i<=m)
            for(j=i;j<=m;j++)
            {
                b[k]=a[j];
                k++;
            }
        else
            for(i=j;i<=q;i++)
            {
                b[k]=a[i];
                k++;
            }
        k=1;
        for(i=p;i<=q;i++)
        {
            a[i]=b[k];
            k++;
        }
    }
}

void divimp(int p, int q, int a[20])
{
    int m;
    if((q-p)<=1)
        sortare(p,q,a);
    else
    {
        m=(p+q)/2;
        divimp(p,m,a);
        divimp(m+1,q,a);
        intercl(p,q,m,a);
    }
}

int main()
{
    int i;
    f>>n;
    for(i=1;i<=n;i++)
        f>>a[i];
    divimp(1,n,a);
    for(i=1;i<=n;i++)
        cout<<a[i]<<" ";
}

```

```

return 0;
}

```

Sortarea rapidă (Quick sort)

Pentru implementarea metodei vom folosi o funcție poz care tratează o porțiune din vector cuprinsă între indicii li și ls . Rolul acestei funcții este de a poziționa prima componentă $a[li]$ pe o poziție k cuprinsă între li și ls astfel încât toate componentele vectorului cuprinse între li și $k-1$ să fie mai mici decât $a[k]$ și toate componentele vectorului cuprinse între $k+1$ și ls să fie mai mari sau egale decât $a[k]$.

Această funcție există două moduri de lucru:

- a. i rămâne constant, j scade cu 1;
- b. i crește cu 1, j rămâne constant.

Funcția este concepută astfel;

- Inițial i va lua valoarea li iar j valoarea ls (elementul care inițial se află pe poziția li se va găsi mereu pe o poziție dată de i sau de j).
- Se trece în modul de lucru a
- Atât timp cât $i < j$, se execută:
 - o Dacă $a[i]$ este strict mai mare decât $a[j]$ atunci se inversează cele două numere și se schimbă modul de lucru
- i și j se modifică corespunzător modului de lucru în care se află programul
- k ia valoarea comună a lui i și j ;

Exemplu:

Fie $a=(6,9,3,1,2)$.

- $li=1$, $ls=5$, modul de lucru a).
 - $i=1$, $j=5$; $a[1]>a[5]$, se inversează elementele aflate pe pozițiile 1 și 5 deci $a=(2,9,3,1,6)$ și se trece în modul de lucru b).
 - $i=2$, $j=5$; $a[2]>a[5]$, se inversează elementele aflate pe pozițiile 2 și 5 deci $a=(2,6,3,1,9)$ și se trece în modul de lucru a).
 - $i=2$, $j=4$; $a[2]>a[4]$, se inversează elementele aflate pe pozițiile 2 și 4 deci $a=(2,1,3,6,9)$ și se trece în modul de lucru b).
 - $i=3$, $j=4$
 - $i=4$, $j=4$
- funcția se încheie, elementul aflat inițial pe poziția 1 se găsește acum pe poziția 4, toate elementele din stânga lui sunt mai mici decât el, toate elementele aflate în dreapta lui fiind mai mari decât el ($k=4$).

Alternanța modurilor de lucru se explică prin faptul că elementul care trebuie poziționat se compară cu un element care se află în dreapta sau în stânga lui, ceea ce impune o modificare corespunzătoare a indicilor i și j .

După aplicarea funcției poz, elementul aflat inițial pe poziția li va ajunge pe o poziție k și va rămâne pe acea poziție în cadrul vectorului deja sortat.

Funcția quick are parametrii li și ls . În cadrul ei se utilizează metoda Divide et impera astfel:

- se apelează poz;
- se apelează Quick pentru li și $k-1$;
- se apelează Quick pentru $k+1$ și ls .

```

#include <iostream>
#include <fstream>

using namespace std;

int a[100],n,k;
fstream f("numere.in");

void poz(int li, int ls, int & k, int a[100])
{
    int i=li, j=ls, c, i1=0, j1=-1;
    while(i<j)
    {
        if(a[i]>a[j])
        {
            c=a[i];
            a[i]=a[j];
            a[j]=c;
            c=i1;
            i1=-j1;
            j1=-c;
        }
        i+=i1;
        j+=j1;
    }
    k=i;
}

void quick(int li, int ls)
{
    if(li<ls)
    {
        poz(li,ls,k,a);
        quick(li,k-1);
        quick(k+1,ls);
    }
}

int main()
{
    int i;
    f>>n;
    for(i=1;i<=n;i++)
        f>>a[i];
    quick(1,n);
    for(i=1;i<=n;i++)
        cout<<a[i]<<" ";

    return 0;
}

```

Problema tăieturilor

O placă dreptunghiulară de dimensiuni l și h conține n găuri de dimensiuni punctiforme. Cunoșcând coordonatele fiecărei găuri să se determine aria maxima a unei suprafețe fără găuri care se poate obține din placa dată efectuând tăieturi paralele cu laturile plăcii.

Schema problemei:

○ generalizare: x_j, y_j, x_s, y_s (coordoanatele dreptunghiului), n , $x[n], y[n]$,
 $\text{dreptunghi}[i, x_j, y_j, x_s, y_s]$

Soluție:

- divide-et-impera
 - subprobleme:
 - $\text{dreptunghi}[i+1, x_j, y_j, x_s, y[i]]$,
 - $\text{dreptunghi}[i+1, x_j, y_i, x_s, y_s]$,
 - $\text{dreptunghi}[i+1, x_j, y_j, x_i, y_s]$,
 - $\text{dreptunghi}[i+1, x_i, y_j, x_s, y_s]$.
 - asamblare: nu există.

Dacă toate punctele sunt exterioare dreptunghiului dat sau se află pe laturile sale, dreptunghiul căutat este chiar cel inițial.

Dacă există un singur punct interior dreptunghiului, ducând prin punctul respectiv o paralelă la una din axe de coordonate se obțin alte două dreptunghiuri care nu mai conțin punctul interior.

Din cele patru dreptunghiuri formate va trebui reținut cel de arie maximă. Dacă există două puncte interioare dreptunghiului, al doilea punct ar putea fi punct interior la doar unul dintre dreptunghiurile $D1, D2$, respectiv $D3, D4$, regăsim astfel problema inițială pentru dreptunghiurile $D1, D2, D3, D4$ și punctul al doilea, toate acestea conducând la o abordare

divide et impera. Problema inițială se descompune în patru subprobleme corespunzătoare celor patru dreptunghiuri formate prin trasarea celor două paralele prin primul punct interior al dreptunghiului. Fie acesta punctul i de coordonate (x_i, y_i) . În continuare, punctele interioare vor putea fi numai punctele $j = i+1, \dots, n$. Descompunerea continuă în același mod, până se ajunge la dreptunghiuri fără puncte interioare ale căror arii se calculează și se reține maximul.

```
#include <iostream>
```

```
#include <fstream>
```

```
using namespace std;
```

```
struct punct {
```

```
    int x,y;
```

```
};
```

```
int X, Y;
```

```
punct v[20];
```

```
int n;
```

```
int S;
```

```
int xs, ys, xd, yd;
```

```
void taiere(int x1, int y1, int x2, int y2) {
```

```
    //x1,y1; x2,y2 - coordonatele coltului stanga-jos, dreapta-sus;
```

```
    int g=0, poz;
```

```
    for(int i=1; i<=n && !g; i++) //ma opresc cand dau peste o perforatie in interiorul suprafetei
```

```
        if(v[i].x>x1 && v[i].x<x2 && v[i].y>y1 && v[i].y<y2) {
```

```
            g=1;
```

```
            poz=i;
```

```
        }
```

```

if (g==1) {
    taiere(x1, v[poz].y, x2, y2); // deasupra
    taiere(x1, y1, x2, v[poz].y); // dedesubt
    taiere(x1, y1, v[poz].x, y2); // stanga
    taiere(v[poz].x, y1, x2, y2); // dreapta
}
else if ((x2-x1)*(y2-y1)>S) {
    xs=x1;
    ys=y1;
    xd=x2;
    yd=y2;
    S=(x2-x1)*(y2-y1);
}
}
}
int main()
{
    ifstream f("placa.in");
    f>>n;
    for(int i=1; i<=n; i++)
        f>>v[i].x>>v[i].y;
    f>>X>>Y;
    taiere(0, 0, X, Y);
    cout<<endl<<"Cea mai mare suprafata neperforata are coordonatele
    ("<<xs<<","<<ys<<");("<<xd<<","<<y d<<")"<<endl;
    cout<<"suprafata= "<<S;
    return 0;
}

```

Tema:

- Enunț:** Scrieți un algoritm divide et impera care să calculeze valoarea unui polinom într-un punct.

Schema problemei:

~ generalizare: $a[p..q]$

~ baza: $p \geq q$

Soluție:

~ divide-et-impera

divide: $m = \lfloor n/2 \rfloor$

subprobleme: $a[p..m]$, $a[m+1..q]$

asamblare: determină valoarea finală prin combinare rezultatelor subsecvențelor

Fie polinomul $P(x) = a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0$. Vom calcula valoarea sa în punctul y folosind exprimarea $P(y) = Q(y) * y^{\lfloor n/2 \rfloor} + T(y)$, urmând să evaluăm polinoamele Q și T în x . Pentru Q și T folosim o scriere analoagă, până când gradul lor este 0 sau 1.

- Enunț:** Se consideră un vector de lungime n . Definim plierea vectorului prin suprapunerea unei jumătăți, numită donatoare, peste cealaltă jumătate, numită receptoare, cu precizarea că dacă numărul de elemente este impar, elementul din mijloc este eliminat. Prin pliere, elementele subvectorului obținut vor avea numerotarea jumătății receptoare. Plierea se poate aplica în mod repetat, până când se ajunge la un subvector format dintr-un singur element, numit element final. Scrieți un program care

să afișeze toate elementele finale posibile și să se figureze pe ecran pentru fiecare element final o succesiune de plieri.

Schema problemei:

~ generalizare: pliază[p..q]

~ baza: $p \geq q$

Soluție:

divide-et-impera

divide: $m = \lfloor n/2 \rfloor$

subprobleme:

dacă $(q-p+1) \bmod 2 = 1$ *atunci* $Ls = (p+q) \div 2 - 1$ *altfel* $Ls = (p+q) \div 2$; $Ld = (p+q) \div 2 + 1$;

pliază[p..Ls], *pliază*[Ld..q]

asamblare: nu există;

Pentru determinarea tuturor elementelor finale și succesiunile de plieri corespunzătoare pentru un vector cu numerotarea elementelor p..q, vom utiliza o procedură Pliaza(p,q). Dacă $p=q$, atunci vectorul este format dintr-un singur element, deci final. Dacă $p < q$, calculăm numărul de elemente din vector $(q-p+1)$.

Dacă numărul de elemente din vector este impar, elementul din mijloc $((p+q) \div 2)$ este eliminat, pliarea la stânga se face de la poziția $(p+q) \div 2 - 1$, iar pliarea la dreapta de la poziția $(p+q) \div 2 + 1$.

Dacă numărul de elemente din vector este par, pliarea la stânga se poate face de la poziția $(p+q) \div 2$ iar pliarea la dreapta de la poziția $(p+q) \div 2 + 1$. Vom codifica pliarea la stânga reținând șirul mutărilor simbolul 'S' urmat de poziția Ls, de la care se face pliarea spre stânga, iar o pliere la dreapta prin simbolul 'D', urmat de poziția Ld de la care se face pliarea spre dreapta. Pentru a determina toate elementele finale din intervalul p..q, apelăm recursiv procedura Pliaza pentru prima jumătate a intervalului, precedând toate succesiunile de plieri cu o mutare spre stânga, apoi apelăm procedura Pliaza pentru cea de-a doua jumătate a intervalului, precedând toate succesiunile de plieri corespunzătoare de o pliere la dreapta. Exemplu, pentru $n=7$, elementele finale și plierile corespunzătoare sînt:

1: S3 S1

3: S3 D3

5: D5 S5

7: D5 D7